

**KARLSKRONA LÄKAREFÖRENING Protokoll fört vid Karlskrona
Läkareförenings 1445:e sammankomst á Sjöofficersmässen, Karlskrona den 2:a
februari 2023**

Styrelseledamot Linus Axelsson förklarar mötet öppnat. Föregående mötesprotokoll läses upp. Revisionsberättelsen läses upp av skattmästare Thomas Olsson. Ansvarsfrihet för verksamhetsår 2022 beviljas styrelsen. Linus Axelsson tackar tidigare programansvariga Olivia Frånberg med en gåva från föreningen.

Denna kväll gästades vi av Oskar Ekelund, verksamhetschef och överläkare på Mikrobiologen i Kronoberg/Blekinge, som berättade om antibiotikaresistens och arbetet för att förebygga det. Han inleder med att försäkra oss om att föreläsningen inte kommer vara av det alarmistiska slaget, det allvarliga ämnet till trots.

Enheten för klinisk mikrobiologi är sedan tio år tillbaka ett samarbete mellan Kronoberg och Blekinge, där Kronoberg står som huvudman men båda regionerna tjänas på lika villkor. Enheten bedriver vardaglig diagnostik, men deras särskilda profilområde är just antibiotikaresistens. De är nämligen både nationellt och europeiskt referenslaboratorium för antibiotikaresistens.

Men vad innebär antibiotikaresistens? Oskar poängterar att resistens egentligen inte är något binärt, utan en fråga om grader på en skala. Antibiotikakänslighet är koncentrationsberoende och känsligheten påverkas av flera faktorer, bl a infektionens lokalisering. Detta är förstås intressant ut ett akademiskt perspektiv, men klinikerna vill ju bara veta – är bakterien resistent eller inte? För att kunna avgöra det behövs beslutsgränser som predicerar behandlingseffekten.

I Europa fanns det tidigare sju olika kommittéer som alla hade egna beslutsgränser, med följd att en och samma bakteriestam kunde tolkas som känslig för ett visst antibiotikum i Tyskland och resistent i Frankrike. Detta ändrades i början av 2000-talet när EUCAST (*the European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing*) bildades och lyckades med konststycket att få kommittéerna att enas om gemensamma gränser. En stor diplomatisk framgång! EUCASTs brytpunktstabeller används nu i större delen av Europa, men även länder som USA, Kanada och Kina. Sverige har det europeiska referensuppdraget. För det svenska referenslaboratoriet, alltså Mikrobiologen i Kronoberg/Blekinge, innebär det bl a spännande internationella samarbeten.

Ett sådant internationellt samarbete är Caesarprojektet, ett initiativ från WHO för att involvera Östeuropa och Centralasien i kampen mot antibiotikaresistens. Förhoppningen är att öka medvetenheten om resistens i dessa länder, höja kompetensen i labb och skapa grund för att få in resistensdata från länderna. Det för oss till Bisjkek, som Oskar besökte inom ramen för Caesarprojektet. I de lokala apoteken i Bisjkek är till antibiotika mycket god – i receptfria hyllan. Detta får som följd att patienterna ofta testat flera olika antibiotikum innan de ens söker sig till sjukhuset, vilket försvårar den mikrobiologiska diagnostiken.

På sjukhuset i Bisjkek arbetar Maria, som sköter det mikrobiologiska labbet helt själv. Hon gör ett fantastiskt jobb med de medel hon har, men labbet är primitivt och materialen är undermåliga. Konsekvensen blir att läkarna inte litar på laboratoriesvaren och därför ofta behandlar med bredspektrumantibiotika. För att illustrera visar Oskar en bild på sjukhusets blododlingsskåp och här får vi också svaret på frågan i föreläsningens titel, "*Varför får ingen sepsis i Bishkek?*". På sjukhuset tas bara ca 200 blododlingar per år, oftast först efter att patienterna redan har testat flera olika antibiotikum utan effekt. Av dessa blododlingar är inga positiva, alltså har staden inga verifierade fall av bakteremi.

Oskar avslutar dock med en mer positiv ton, med ett bildspel från genomförda föreläsningar och workshops i bl a Kroatien och Tadjikistan. Överallt möts de av entusiastiska kollegor. Förhoppningen är att projektet snart ska få en officiell WHO-stämpel, som formaliserar vad de redan gör, dvs att bistå för att höja kvaliteten på resistensbestämningar runt om i världen. Oskar rundar av med några reflektioner: Mikrobiologens verksamhet är otroligt spännande. De är lokalt relativt okända, men internationellt välkända och högt ansedda.

Eira Westrin, sekreterare